

Ds Richard Vissinga

Matteüs 25, 14-30

9 november 2014

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Dat komt er nou van, als je je bezit uit handen geeft. Als je er anderen bij inschakelt.
Dat niet gebeurt wat je zo graag zou zien. Ook al geef je nog zulke goede instructies!
Ja, jij doet dit en jij doet dat. Jij zorgt hier voor en jij daarvoor.
Dat hebben we nu goed afgesproken. Helder? Ja, toch?

Wij weten, dat het toch heel vaak anders loopt. Dat je nooit helemaal precies van te voren kunt weten hoe dingen zullen gaan, hoe mensen zullen reageren, wat ze zullen doen.
Er zijn mensen die prompt in beweging komen. Die direct de handen uit de mouwen steken, de mouwen opstropen en in de handen spugen. Die zien wat er moet gebeuren. Niet aarzelen, maar doen.
Wat bijvoorbeeld? Nou, mantelzorgtaken op je nemen, je inzetten voor de Voedselbank.
Of oud papier inzamelen voor de kerk of de korfbalvereniging. Zorgen dat het bij de kantine van de voetbalvereniging goed loopt.

Ze noemen vrijwilligerswerk wel eens het cement van de samenleving. Door de inzet van zoveel duizenden, ja honderdduizenden vrijwilligers wordt het gebinte van de samenleving bijeengehouden. Zonder zou dat uit elkaar vallen.

Maar er zijn ook mensen, die dat niet doen. Die niet in beweging komen. Die blijven zitten.
Om verschillende redenen. Soms gewoon omdat ze niet kunnen. Omdat ze er niet voor in de gelegenheid zijn. Ze zouden wel willen maar ze kunnen n iet.
Maar soms, misschien wel vaak, ook niet omdat ze niet willen. Mij wel goed hoor. Ik heb genoeg aan mijzelf. Aan mijn eigen leven. Als jij wat voor anderen wilt doen, nou, mij best, maar laat mij met rust.
Er zijn mensen, die vinden dat je vooral goed voor jezelf moet zorgen. Die vooral tijd en energie steken in hun eigen dingen.

Maar er zijn ook veel mensen, die vinden dat je niet alleen verantwoordelijk bent voor jezelf, voor je eigen gezin, maar ook voor mensen daarbuiten, voor de samenleving.
Samen verantwoordelijk voor elkaar, voor de aarde.

Waar halen we dat nu vandaan, dat besef dat ieder mens verantwoordelijk is?
Dat halen veel mensen gewoon uit het feit dat ze mens zijn. Ze vinden dat je als mens niet op jezelf staat, maar dat je er samen met anderen iets van moet maken. En dat je als mens de taak, de opdracht hebt elkaar te helpen en voor elkaar in te staan. Gewoon, omdat je mens bent.
Mens zijn is per definitie medemens zijn. Dat betekent: betrokken zijn op de ander, op anderen.
Veel mensen die geloven vinden dat besef in de bijbel terug. Het staat eigenlijk al op één van de eerste bladzijden van de bijbel te lezen. Als de mens bij zijn schepping de opdracht meekrijgt de aarde te bewerken en te bewaren. Om een goede rentmeester te zijn van Gods goede schepping, die Hij aan mensen toevertrouwt.

En vlak daarna komen we het tegen in de vraag van God aan Kaïn: waar is je broer? En in zijn antwoord: ben ik de hoeder van mijn broeder? Ja, dat ben je! Zo is het en niet anders.
Als mens ben je principieel gericht op de ander, op de medemens. Mens word je als je in de ogen van de ander ziet. Als je de ander in zijn ogen ziet.
We vinden het ook terug in de gelijkenis van de talenten van vanmorgen.
Jezus maakt duidelijk hoe het eraan toegaat in het Koninkrijk van God. Dat is niet de hemel.
Ook niet het leven na dit leven. Maar ons leven hier en nu, waarin God het voor het zeggen heeft. Het leven, waarin zichtbaar is, dat God koning is. Waarin zijn wil wet is. Een leven dat gehoorzaamt aan zijn woord. Daarin gaat het er anders aan toe.

God wordt vergeleken met een man die naar het buitenland gaat.

Mooi is dat, want op het eerste gehoor herkennen wij dat beeld. Met die man wordt God bedoeld. En voor het besef van velen is God ver weg is. Is God verborgen.

Hij heeft zijn bezit aan zijn dienaren toevertrouwd.

Dat is wel bijzonder, dat deze heer dat doet. Hij loopt daarmee, zeiden we zojuist een groot risico.

Er moet vaak heel wat gebeuren voor wij zo ver zijn, dat wij ons kostbare bezit aan anderen toevertrouwen.

Zo maar anderen in onze dure auto laten rijden. Ons huis beschikbaar stellen aan wildvreemde mensen. We lopen daar risico's mee.

God doet dat wel. Hij verdeelt zijn bezit over zijn slaven. Dat hele bezit wordt hier samengevat in 5 talenten, 2 talenten en 1 talent. Een talent is een grote hoeveelheid geld.

Denk bijvoorbeeld aan: één miljard, 200 miljoen en 100 miljoen.

Nu denken we direct al aan geld. En dat hoorden we daarnet ook bij Matteüs.

Er zijn veel mensen, die bij deze gelijkenis denken aan wat je meegekregen hebt bij je geboorte. Je talenten.

De één heeft een talent om te leren, de ander om met zijn handen prachtige dingen te maken; de één om schitterend viool te spelen, de ander oogstrelend voetbal. En ga zo maar door. En wat je daarmee moet doen is woekeren, woekeren met je talenten. Er wat mee doen, ze ontwikkelen, ze uitbuiten.

Het ergste is ze in de grond te stoppen. Er dus niets mee doen.

Maar zou die gangbare uitleg wel kloppen? Kijk maar, die man geeft elk talenten, ieder naar wat hij aankon. Ieder naar wat hij aankon.

Daar zit in wat je van huis uit hebt meegekregen, je vaardigheden, je deskundigheden, je sterke kant. Van God krijg je talenten naar draagkracht, naar wat je aankunt. Ieder mens.

Hé, dan wordt het spannend om je af te vragen wat er met die talenten bedoeld is.

Als het gaat om God die zijn bezit verdeelt, in beheer geeft, wat zou dat dan anders kunnen zijn dan zijn goedheid, zijn mildheid, zijn trouw, zijn liefde – dat Hij van ieder mens houdt. Dat Hij zich over elk mens bekommert. Dat Hij zijn best doet om ieder mens met zijn liefde te bereiken, aan te raken en aan te steken.

Dat Hij tegen ieder mens, elke dag zegt:

‘Mens, ik hou van jou. Ik wil je helpen je weg door het leven te gaan. Opbeuren, als je gevallen bent; de weg wijzen als je verdwaald bent. Bijschijnen als het donker geworden is. Verwarmen als je het koud gekregen hebt. Vergeven als de last van je schuld zwaar op je drukt. Nieuwe kansen geven als je alles verspeeld hebt.’

Als je dát op je laat inwerken, als je dát tot je laat doordringen, dan kan het toch niet anders, dan dat je daarmee aan de slag gaat. Dat wil je gewoon niet voor jezelf houden. Daar wil je anderen mee bereiken en aansteken.

Dan kán het gewoon niet dat je doet als Jona, pardoos de andere kant uitgaan en heel die grote stad Nineve aan zijn lot overlaten. Dan wil je al die anderen ook laten delen in die warmte en dat licht.

Dat wil je niet alleen voor jezelf houden.

Zo moeten we aankijken tegen wat die derde dienaar met dat ene talent doet.

Hij doet er niets mee, hij begraaft het. En dat kán niet. Hij doet iets wat onmogelijk is. Vanuit Gods onmetelijke liefde bezien.

Daar wijst dat harde slot op. Dat die dienaar eruit wordt gegooid.

Dat is een waarschuwing. Doe dat niet. Zo moet het niet.

Gebruik wat je van God hebt gekregen en opgevangen om daar uit te leven en om anderen daarin te laten delen. Want daarvoor is het bedoeld.

Dat geldt voor ieder van ons. Voor ieder mens dat zich laat beschijnen door de zon van Gods liefde.

Amen